

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1181/20-B

Název	Základní škola Bukovina, okres Blansko
Sídlo	Bukovina 66, 679 05 Křtiny
E-mail	zs.bukovina@seznam.cz
IČ	75023458
Identifikátor	600105946
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Mgr. Jana Havelková
Zřizovatel	obec Bukovina
Místo inspekční činnosti	Bukovina 66
Termín inspekční činnosti	6.– 8. říjen 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Bukovina, okres Blansko (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny-výdejny.

Základní vzdělávání probíhalo v době inspekční činnosti ve čtyřech třídách prvního až pátého ročníku (první a druhý ročník se vzdělával společně) pro 58 žáků z obcí Bukovina a Bukovinka, z toho bylo 10 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Individuální vzdělávací plán škola zpracovala třem žákům, jeden žák měl ředitelkou školy povoleno individuální vzdělávání.

Zájmové vzdělávání pro 46 účastníků bylo realizováno ve dvou odděleních školní družiny. Škola zajišťovala stravování žáků dovozem obědů ze základní školy v Jedovnicích. Zapojením do projektů Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol, Recyklobraní a Škola v lese se upevňovaly u žáků školy vhodné stravovací návyky a podporoval se u nich zdravý životní styl.

Škola o své vzdělávací nabídce informuje veřejnost prostřednictvím webových stránek školy (<https://www.zsbukovina.cz>)

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) na vedoucím pracovním místě působí dlouhodobě. Ve strategickém plánu rozvoje na období let 2017 – 2022 stanovila reálné cíle školy, které vycházejí ze zpracované SWOT analýzy. Velmi dobře se jí daří naplňovat cíle především v oblasti materiálních podmínek. Cíle v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů a zajišťování mimoškolních aktivit pro žáky se snaží průběžně naplňovat, což se jí daří jen částečně z důvodu personálních změn v pedagogickém sboru. Vzhledem k velikosti subjektu vhodně zvolená jednoduchá organizační struktura umožňuje ředitelce operativní řízení a plánování. Potřebné informace předává zaměstnancům na provozních poradách. Jako poradní orgán využívá pedagogickou radu, v rámci metodických schůzek s vyučujícími hledá nejvhodnější postupy uplatňované při vzdělávání žáků. Na poradách zaměřených na práci s žáky se SVP vyučující důsledně rozebírají výsledky vzdělávání žáků včetně hodnocení účinnosti realizovaných podpůrných opatření. Ředitelka se zabývá kvalitou vzdělávání formou hospitační činnosti, avšak z předložených hospitačních záznamů není zřejmé vedení pedagogů ke zkvalitňování průběhu vzdělávání žáků.

Pro naplňování vzdělávacích programů nemá škola ideální personální podmínky. Vzdělávání pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy bylo v posledních letech neuspokojivé. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) byl ředitelkou zpracován pouze formálně, nedostatečně reagoval na potřeby školy, především na absenci kvalifikačních předpokladů u některých pedagogických pracovníků. Kromě vzdělávání zaměřeného na nejčastější poruchy zdraví u žáků na ZŠ se většina vyučujících dalšího vzdělávání v rámci DVPP neúčastnila. Absence vzdělávání pedagogů především v oblasti moderních výukových metod a forem práce a způsobů hodnocení žáků se projevila v hospitovaných hodinách. Aktivnější byla ve svém profesním rozvoji jedna z učitelek bez potřebné kvalifikace na daný stupeň ZŠ, která si takto doplňovala potřebné znalosti a dovednosti, a asistentka pedagoga, která se zaměřila především na vzdělávání se v možnostech realizace podpůrných opatření.

Materiálně-technické podmínky mají pozitivní vliv na průběh vzdělávání žáků. Stavba školy byla rozšířena o přístavbu, čímž se prostorové podmínky výrazně zlepšily. Ke zkvalitnění vzdělávání přispělo zřízení dvou odborných učeben, které jsou účelně využívány a zároveň slouží i jako kmenové třídy. Z důvodu absence samostatných vnitřních prostor pro výuku tělesné výchovy slouží jedna kmenová učebna jako cvičebna, což není optimální. Pro výuku tělesné výchovy škola příležitostně využívá obecní a orelské hřiště. Škola má vybudovanou velmi podnětnou venkovní přírodní učebnu, která nabízí dostatek možností pro environmentální vzdělávání žáků. Vzhledem k tomu, že zázemí školní družiny

se nachází v méně rozměrné učebně, jsou zájmové činnosti vhodně realizovány ve všech prostorách školy.

Ředitelka školy nastavila pravidla pro zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků, která však nebyla vždy dodržována. V rámci vyhodnocování rizik nebyla ředitelkou zjištěna všechna nebezpečná místa pro žáky. U žáků byla díky velmi příznivému klimatu, které jim vytvářeli pedagogičtí pracovníci, pozorována spokojenost při pobytu ve škole, což mělo pozitivní dopad na jejich výkon při plnění úkolů a na výsledky při vzdělávání. Při realizaci vzdělávacích činností byli žáci opětovně poučováni o pravidlech bezpečného chování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vyučujícím se ve sledovaných hodinách velmi dobře dařilo úvodní i průběžné motivování žáků, zajišťovat aktivitu žáků a předcházet jejich únavě díky pestrosti nabízených činností a častému střídání pracovních míst při plnění zadaných úkolů. Vyučující vycházeli především z osvojených znalostí, zkušeností a dovedností žáků, které přirozeně rozvíjeli. Cílenou pozornost věnovali také pamětnému učení. Pro výklad nové látky či procvičování daného učiva promyšleně využívali především frontální způsob výuky, který vhodně doplňovali samostatnou prací žáků a ojediněle prací ve dvojicích, čímž zajistili žákům možnost spolupracovat a komunikovat mezi sebou. Při řízeném rozhovoru učitelé rozvíjeli vyjadřovací schopnosti žáků, avšak jen ojediněle vytvářeli prostor pro rozvoj sebeprezentace žáků před spolužáky. Součástí výuky bylo propojování učiva s reálnými životními situacemi a vhodné využívání mezipředmětových vztahů. Ve třídě se dvěma ročníky byla zajištěna diferenciací učiva, v ostatních třídách byla diferenciací zadávaných úkolů dle schopností a možností žáků zajišťována v menší míře. Na vzdělávání žáků v jedné ze tříd se podílela asistentka pedagoga. Její aktivní zapojení do výuky bylo pro všechny žáky třídy přínosné. Vyučující zajišťovali převážně dostatečnou názornost probíraného učiva. Žáci měli k dispozici učební pomůcky a materiály, ojediněle byla efektivně využita interaktivní tabule. Učitelé v případě potřeby zohledňovali žáky se SVP. Vzhledem k voleným metodám a formám výuky se vyučujícím převážně nedařilo zařazovat do výuky formativní hodnocení. V průběhu i závěru výuky zařazovali prvky sebehodnocení, zvolené formy však většinou neodpovídaly věku žáků. Na konci vyučovacích hodin učitelé převážně neshrnují probírané učivo a práci žáků v hodině. Písemnosti žáků byly většinou vyučujících pravidelně kontrolovány, opravovány a vyhodnocovány. Žáci byli cíleně vedeni k práci s chybou a k úpravě sešitů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v klidné a přátelské atmosféře. Při hospitační činnosti byly pozorovány především odpočinkové činnosti. Žáci se mohli zúčastnit i řízených aktivit zaměřených na práci s počítačem. Všichni se k sobě chovali ohleduplně, respektovali pokyny přítomné vychovatelky a ochotně se zapojovali do společných činností, čímž si vhodně rozvíjeli zejména kompetence sociální a komunikativní. V případě účastníků, kteří si zvolili tvořivé činnosti, docházelo také k rozvoji pracovních kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Činnosti školního poradenského pracoviště velmi dobře zajišťuje ředitelka s jednou z vyučujících. Na vzdělávání žáků se SVP se rovněž podílí externí pracovnice – speciální pedagožka, která zajišťuje pedagogickou intervenci a předmět speciálně pedagogické péče. Rovněž strategie pro předcházení projevům rizikového chování žáků ve škole je účinná. Vzhledem k velikosti školy se v kolektivech žáků nevyskytují závažnější vztahové

problémy ani konfliktní situace, vzniklé méně závažné situace škola okamžitě řeší. Nastavený systém preventivních aktivit je efektivní.

Škole se podařilo většinu učiva stanoveného školním vzdělávacím programem v době distančního vzdělávání s žáky probrat a dostatečně procvičit. Vyučující provedli na začátku školního roku ověření znalostí žáků získaných v době distančního vzdělávání. Přijali opatření k doplnění méně osvojeného učiva, které se vyskytlo pouze ojediněle.

Výsledky vzdělávání žáků se škola cíleně zabývá, jsou pravidelně vyhodnocovány na společných jednáních pedagogických pracovníků. Naplňování výstupů školního vzdělávacího programu je vyhodnocováno na jednáních pedagogické rady. Zákonné zástupce o výsledcích průběžně informuje. Ke zjišťování kvality využívá jak běžné interní evaluační nástroje, umožňující sledovat posun žáka v průběhu roku, tak externí testování, které umožňuje srovnání s ostatními školami. Při externím testování žáci dosahovali převážně nadprůměrných výsledků. V případě, že byly při testování zjištěny rezervy ve znalostech žáků, vyučující zjišťovali příčinu a společně přijali opatření směřující k osvojení odpovídajících znalostí a dovedností žáků a k eliminaci neúspěšnosti žáků. Případnou neúspěšnost žáků řeší vyučující individuálně s žáky a jejich zákonnými zástupci, v případě potřeby se školským poradenským zařízením. Z hodnocení žáků za minulý školní rok vyplývá, že přijímaná opatření podporují celkovou úspěšnost žáků. Ve spádové škole, kam žáci přecházejí na druhý stupeň, jsou žáci, dle informací získaných ředitelkou školy úspěšní a mají velmi dobré osvojené znalosti a dovednosti. Ředitelka si jednou za tři roky zjišťuje spokojenost zákonných zástupců se vzděláváním žáků, jejich zpětná vazba je převážně pozitivní. Škola pořádá pro žáky interní soutěže (výtvarné, sportovní, recitační, zaměřené na bezpečnost apod.). Účastní se rovněž soutěží pořádaných jinými školami či borganizacemi (sportovní, výtvarné, znalostní). Umístění žáků v těchto soutěžích zajišťuje vyučujícím zpětnou vazbu o úrovni jejich vzdělávání.

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce se zřizovatelem s obcí Bukovinka, s místními společenskými a zájmovými organizacemi (Hasiči, Školní lesní podnik Křtiny) a místními sportovci při organizování akcí školy a dalších mimoškolních aktivit.

Na vzdělávání v ZŠ vhodně navazuje různými vlastními aktivitami školní družina podporující kvalitní a smysluplné trávení volného času. Žáci ve školní družině měli dobře osvojené zavedené režimové návyky. Cíleně u nich byly rozvíjeny zejména kompetence pracovní, sociální a komunikativní.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazně se zlepšily materiální a prostorové podmínky pro vzdělávání žáků.
- Došlo k výraznému zvýšení počtu žáků, tříd a oddělení školní družiny.

Silné stránky

- Pozitivní, přátelské a partnerské klima školy vytváří optimální prostředí pro vzdělávání žáků.
- Vedení žáků k environmentální výchově přispívá k jejich úspěšnosti v environmentálně zaměřených soutěžích.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a hospitační činnosti neposkytují pedagogům konstruktivní zpětnou vazbu, a proto nepřispívají ke zkvalitnění vzdělávání žáků.

- Nedostatečná podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je příčinou využívání zejména tradičních metod při vzdělávání žáků, méně vhodných volených způsobů sebehodnocení a nezařazování vzájemného hodnocení žáků, nevyužívání formativního hodnocení žáků a nevedení žáků ke společnému shrnutí probíraného učiva.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na zkvalitnění kontrolního systému v pedagogické oblasti, který bude směřovat ke zkvalitňování úrovně vzdělávání žáků.
- Usilovat o zvýšení kvalifikovanosti pedagogického sboru.
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřit na seznámení vyučujících s moderními trendy vedení výuky zaměřenými zejména na aktivizování a hodnocení žáků při výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí čj. JMK 123902/2017 - změna nejvyššího povoleného počtu účastníků školní družiny s účinností od 1. září 2017
2. Rozhodnutí čj. JMK 114757/2018 - změna nejvyššího povoleného počtu stravovaných s účinností od 1. září 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. října 2020 IZO 102007047, IZO 118100831
4. Strategický plán rozvoje na období let 2017 - 2022
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola – škola pro život“ s účinností od 1. září 2007, včetně jeho dodatků
6. Záznamy z jednání pedagogické rady a pedagogické porady vedené ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021
7. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
8. Školní matrika ve školním roce 2020/2021 vedená v elektronické a písemné podobě
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2020/2021
10. Školní řád s účinností od 1. září 2017
11. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. června 2018
12. Organizační řád s účinností od 25. května 2018
13. Rozvrhy hodin tříd ve školním roce 2020/2021
14. Záznamy z metodických schůzek vedené ve školním roce 2019/2020
15. Výroční zpráva za školní rok 2019/2020 ze dne 31. srpna 2020

16. Program poradenských služeb na školní rok 2020/2021
17. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2020/2021 (vzorek)
18. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny vedený ve školním roce 2020/2021 (2 kusy)
19. Školní preventivní strategie – Minimální preventivní program pro školní rok 2020/2021
20. Dokumentace týkající se řešení vzniklých problémů ve škole 2019/2020
21. Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání
22. Personální spisy zaměstnanců včetně dokladů o dosaženém vzdělání vedené ve školním roce 2020/2021
23. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek
24. Dokumentace k hodnocení zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jan Dusík v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně 29. října 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Havelková,
ředitelka školy

Mgr. Jana Havelková v.r.

V Bukovině 12. listopadu 2020